

Akademik Etik &amp; Hukuk

İleri

Herkes

# Yazar Sırası Nasıl Belirlenir? — Disipline Göre Kurallar ve Stratejiler

Akademik makalelerde yazar sırası belirleme kuralları, disiplinler arası farklılıklar, çatışma çözümü ve etik ilkeler.

Zafer Hoca · Yayın: 04.04.2026 · 1 dk okuma

## Yazar Sırası Neden Tartışmalı?

Yazar sırası, akademik kredi dağıtımının en görünür şeklidir. İlk yazarlık en çok krediyi alır, son yazarlık kıdemli araştırmacıyı işaret eder. Ancak kurallar disiplinlere göre değişir ve yazılı bir standart çoğu zaman yoktur — bu da çatışmaların en büyük kaynağıdır.

## Yaygın Sıralama Sistemleri

- Katkı büyüklüğüne göre (Sosyal bilimler standardı):** En çok katkısı yapan ilk yazar. Azalan katkıyla devam. Son yazar kıdemli danışman.
- Alfabetik sıra (Matematik, ekonomi, fizik):** Tüm yazarlar eşit katkılı sayılır, soyadına göre sıralanır. Bu geleneği bilmeyenler dezavantaj yaşar.
- İlk-son yazar vurgusu (Tıp, biyoloji):** İlk yazar = araştırmayı yapan. Son yazar = laboratuvar/proje lideri. İkisi en çok krediyi alır, ortadakiler daha az.
- Corresponding author:** İletişim yazarı — dergiye başvuruyu yapan ve yazışmaları yürüten kişi. Bazı alanlarda ilk yazardan bağımsız değerlendirilir.

## Doçentlik Puanlamasında Etki

ÜAK puanlamasında çok yazarlı eserlerde puan yazarlar arasında bölüşülür. Genel kural:  $n$  yazarlı makalede her yazar = toplam puan /  $n$ . Ancak bazı alanlarda ilk ve sorumlu yazara ek pay verilebilir. Bu nedenle yazarlık sırası doğrudan doçentlik puanınızı etkiler.

## Çatışma Önleme Stratejileri

- Başlangıçta konuşun:** Proje başlamadan ÖNCE yazarlık sırasını ve kriterleri tartışın.
- Yazılı anlaşma yapın:** E-posta ile kararları kayıt altına alın.
- CRedit kullanın:** Her yazarın katkısını şeffaf olarak tanımlayın.
- Değişen katkıları izleyin:** Proje ilerledikçe katkılar değişebilir — periyodik güncelleme yapın.
- Arabuluculuk:** Anlaşmazlık olursa tarafsız bir akademisyenden yardım isteyin.

## Etik İlkeler

ICMJE kriterleri: 4 koşulu birlikte karşılamayan kişi yazar olamaz (Teşekkür bölümüne yazılır). Katkısı olan herkesi dahil edin, katkısı olmayanı eklemeyin. "Gift authorship" ve "ghost authorship" ciddi etik ihlaldir.

**Etiketler:** #Etik #Makale

**YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin.** Zafer Hoca kursları:  
[zaferhoca.com.tr/magaza](https://zaferhoca.com.tr/magaza)